

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

AVIS PENTRU CITITORI

Din cauza sărbătorilor Bobotezei și Sf. Ion, numărul 3 al ziarului „Curierul Judiciar” va apare Joi 11 Ianuarie cor.

S U M A R

Art. 455 și 613 Codul de procedură civilă față de art. 907 și 908 Cod comercial, de Ion N. Cesărescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de casație, secția I: I. Movilă și alții cu Ecaterina Iliescu și alții.

Curtea de casație, secția II: G. G. Marin și Nicolae Marin, opoziție în materie penală.

Curtea de apel din Craiova, secția I: Eugeniū Behles cu Clayton & Schuttleworth.

Bibliografie.

Art. 455 și 613 Codul de Procedură civilă față de art. 907 și 908 C. com.

Una din dificultățile mai importante la care a dat loc aplicațiunea noului Cod de procedură civilă este și interpretarea art. 455 și 613. Și dificultatea nu provine atât din înțelesul însăși al textelor de procedură, cât din aplicarea lor față de art. 907 și 908 din Codul comercial.

Art. 455 și 613 din noul Cod de procedură civilă tratează ca și art. 907 și 908 din Codicele comercial despre sequestrul asigurator și despre popriră în mâna terților. Cum însă condițiunile de admisibilitate ale unor asemenea măsuri au fost cu desăvârșire schimbate în noul Cod de procedură civilă și cum pe de altă parte art. 740 din noul Cod de procedură civilă declară *desființate toate legile, decretele și regulamentele contrarii* nouilor dispoziții de procedură civilă; întrebarea este: art. 455 și 613 din Condica de procedură civilă, abrogat-au art. 907 și 908 din Condica de comerțuri care contrazic aceste noi dispoziții de procedură? Sau: având a face un

sequestru asigurator, ori o poprire în mâna terților, în materie comercială, se va urma dispozițiunilor prescrise prin art. 907 și 908 din Condica comercială, sau, considerând aceste dispoziții ca desființate, va trebui să se urmeze în conformitate cu dispozițiile art. 455 și 613 Codul de procedură civilă?

Iată o cestiune asupra căreia, vii discuțiuni se pot naște. Astăzi deja părerile sunt împărțite.

Așa într'un sistem se zice: Art. 907 și 908 din Condica de comerțuri, sunt și rămân în vigoare, ele n'au fost modificate prin noul Cod de procedură civilă, și încă mai puțin abrogate pentru următoarele motive:

a) Legea de procedură civilă este o lege generală, iar legea comercială este o lege specială, or, nici o dată legea nouă când e generală nu poate deroga la legea specială de cât în mod expres, în baza principiului: *legi generali per specialem non derogatur, nec speciali per generalem*.

b) Art. 740 din noul Cod de procedură declară desființate legile, decretele și regulamentele contrarii nouilor dispozițiuni, însă are grije să adauge că se exceptează acestei regule dispozițiile de procedură coprinse în Codul comercial «*afară de dispozițiile de procedură coprinse în Codul comercial*» zice art. 740. Prin urmare, în ce se atinge de Codul comercial, el n'a fost desființat prin noul Cod de procedură civilă în nici una din dispozițiunile sale.

c) Art. 907 din Codicele comercial, ne trimite la art. 456 și 614 din Codicele de procedură civilă și cum aceste articole n'au fost modificate în legea de procedură civilă, urmează că art. 907 și 908 din C. comercial rămân în vigoare,

ne fiind nici modificate, nici suprimate prin articolele de procedură la care ele trimit.

Acestea sunt argumentele, până acum cunoscute, ce se aduc în favoarea părerii acelor care susțin cum că art. 907 și 908 din C. comercial au rămas încă în vigoare și după punerea în aplicare a noului Cod de procedură civilă și în special a art. 455 și 613 din acest Codice.

Vom lua fie-care din aceste argumente în parte și discutând, vom arăta că a doua părere la care ne raliem în totul este cea mai adevărată și cea mai în spiritul legiuitorului de la 1900.

Mai înainte însă ținem să arătăm care este deosebirea între art. 907, 908 C. comercial și nouile dispoziții ale art. 455 și 613 Codul de procedură civilă, pentru a vedea mai bine interesul discuțiunii.

Art. 907 Codul comercial prevede că un creditor comercial poate o dată cu intentarea acțiunii să ceară și prin urmare să obție un sequestru asigurător pe averea debitorului său, sau o poprire în mâna terților pentru asigurarea creanței sale.

Nu intrăm în discuțiunea la care a dat loc interpretarea acestui articol și anume, dacă se cere neapărat ca creditorul să fie investit de un titlu contra debitorului, emanat de la acesta, sau e suficient să dovedească că a intentat acțiune, pentru a i se acorda sequestru asigurător sau poprire în mâna terților.

Constatăm numai, că față de dispozițiunile art. 455 și 613 din Procedura civilă textul vechi, dispozițiunile comerciale constituiesc un mare progres. De unde după legea veche de procedură, pentru a se opera un sequestru sau o poprire în mâna terților, trebuia neapărat ca creditorul să fie investit cu un titlu executoriū, legiuitorul comercial de la 1887 admitea, cel puțin pentru sequestru unde nu există discuțiune, ca creditorul să poată înființa un sequestru asigurător, în baza numai a acțiunii intentate.

Legiuitorul comercial de la 1887, a crezut că e o protecție pentru comerț și în genere o stabilire a creditului atât de necesar în materie comercială, dacă asigură și mai mult pe creditorul comercial dându-i posibilitatea de a găsi în tot-d'a-una la debitor, avere de unde să se despăgubească; acordându-i cu alte cuvinte, ca mai

înainte de a-și stabili dreptul său judecătoresc, să ia măsuri asigurătoare pe averea debitorului, chiar când nu și-ar putea constata în scris drepturile sale. Dar, legiuitorul de la 1887, merge treptat, de la o stare de lucruri ca aceia stabilită în vechiul Cod comercial și în vechiul Cod de procedură, nu merge în salturi și admitând în art. 907, extinderea dreptului de sequestru și de poprire, se teme ca nu cum-va creditorul să abuzeze de acest drept și prin art. 908 îl țârmuresce sau mai bine zis îl îngrădește supunând pe creditor la darea unei cauțiuni, ori de câte ori nu e vorba de o cambie protestată sau de un alt efect comercial.

Iată în adevăr ce zic aceste 2 articole pe care le punem în paralel cu art. 455 și 613 Pr. civ. vechiul text spre a se observa mai bine starea de progres între un text și altul:

Cod. Com.

Art. 907. — Partea interesată în o cauză comercială, va putea de o dată cu intentarea acțiunii, să ceară a se pune sequestru asigurător asupra averii mobile a debitorului său, conform art. 614 și următorii din Procedura civilă, după deosebirile mai jos enunțate.

Va putea de asemenea să urmărească și să poprească pentru sumele coprinse în titlul său, sumele sau efectele datorite debitorului său de către un al treilea, conformându-se dispozițiunilor art. 456 și următorii din Cod de proc. civilă.

Cod. Pr. civ.

Art. 613. — Ori-ce alt creditor a cărui creanță este constatată printr'o poliță, bilet la ordine sau zăpis netăgăduit și este exigibilă, va putea de o dată cu intentarea acțiunii spre a ajunge la plata creanței sale să pună un sequestru asigurător pe mobilele debitorului său.

Art. 455. — Ori-ce creditor va putea în virtute de titluri executorii, să urmărească și să poprească pentru sumele coprinse în titlul său, sumele sau efectele datorite debitorului său de către un al treilea. Același drept vor avea și cei cu titluri private sau cu titluri autentice neexecutorii, dând sau nu cauțiune pentru daune interese, după împrejurări.

Dreptul comun dar era că un sequestru nu se putea admite fără un zăpis netăgăduit, iar o poprire fără un titlu executoriū; ori dacă se cerea poprirea în baza unui titlu neexecutoriū, însă autentic, trebuia să se depună și o cauțiune, după împrejurări.

La această regulă de drept comun, prevăzută de legea de Procedură, vine Codul comercial și face excepție, dând dreptul a se face sequestru și popriră nu numai în virtutea unui zăpis netăgăduit sau a unui titlu autentic neexecutoriū, dar și în baza numai a unui înscris particular și poate chiar în materie de sequestru, în baza numai a acțiunii. În toate cazurile însă se impune cauțiunea; căci vine imediat art. 908 C.

com. și adaogă: «Sequestrul său poprirea nu se va putea înființa de cât numai cu dare de cauțiune, arară de etc.».

Aceasta era starea de lucruri când vine noua lege de Procedură unde legiuitorul lărgind dreptul de popriră și sequestre crează o gradație și anume:

a) sequestre și popriră în basă de titluri executorii;

b) sequestre și popriră în basă de acte scrise neautentice și

c) sequestre și popriră în basă numai de acțiune.

Cele d'ântei obligatorii, nesupuse la nici un fel de cauțiune, ca și în legea veche; cele de al doilea supuse la cauțiune după aprecierea judecătorului, adică judecătorul va cerceta după împrejurări dacă să ceară cauțiune sau nu pe care tot el o fixează; iar cele de al treilea supuse în mod obligatoriu la o cauțiune care va reprezenta jumătate din valoarea reclamațiunei când e vorba de popriră, de a treia parte din valoare când e vorba de sequestre.

Iată acum și cele două noi articole din Procedura civilă.

Art. 455. Ori-ce creditor va putea pe bază de titluri executorii, să urmărească și să poprească pentru sumele coprinse în titlul său, sumele sau efectele datorite datornicului său de către un al treilea.

Aliniatul acesta, afară de câte-va cuvinte schimbate, nu diferă întru nimic de vechiul art. 455. Unde însă începe inovația legiuitorului, inovație foarte fericită, este în aliniatele următoare:

a) Ori-ce alt creditor, a cărui creanță e constatată prin act scris neautentic, va putea, de odată cu intentarea acțiunei, să poprească sumele sau efectele datorite datornicului său de către un al treilea, putând fi supus, după aprecierea autorității judecătorești și la darea unei cauți fixate de dânsa.

b) Același drept 'l vor avea și creditorii cari n'au act scris, fiind însă îndatorați ca o dată cu cererea de poprire și dovada de intentarea acțiunei, să dea și o cauție de jumătate din valoarea reclamațiiei.

Aliniatul ultim prevede că termenul pentru validarea poprirei se va fixa în casurile a și b,

după ce se va fi obținut o hotărîre definitivă în principal.

Art. 613. Ori-ce alt creditor, a cărui creanță este constatată printr'un act scris și este ajunsă la termen, va putea, de o dată cu chemarea în judecată pentru plata creanței sale să pună un sequestru asigurător pe mobilele datornicului său.

Același drept 'l vor avea și *creditorii cari n'au act scris*; sunt însă îndatorați ca, odată cu cererea de sequestru să dea o cauție de a treia parte din valoarea reclamată.

Va să zică dar, obligațiunea de a depune cauțiune există numai în cazul când creditorul nu are act scris și cere poprirea sau sequestrul în basa numai a acțiunei; cu alte cuvinte depunerea cauțiunei este excepțiunea în Codul de procedură civilă, pe când ea constituie regula în C. comercial.

Interesul dar este capital de a ști după care anume Cod avem să urmărim când va fi vorba de popriră sau de sequestre, căci dacă admitem soluțiunea acelora cari susțin că dispozițiile art. 907 și 908 din Codul de comerț n'au fost desființate, atunci, ori de câte-ori creditorul nu va fi investit de o cambie protestată sau de un efect comercial, va trebui neapărat să depună cauțiune.

Nu tot ast-fel va fi, dacă admitem soluțiunea contrarie că dispozițiunile noului Cod de procedură au desființat articolele corespunzătoare din Codicele de comerț.

O dată arătat interesul cestiunei, să intrăm în discuțiunea argumentelor aduse pentru a susține teoria nedesființării dispozițiunilor din Codicele comercial și pentru ce anume noi admitem teoria contrarie.

Ion N. Cesărescu

(Va urma)

advocat

Doctor în drept din Paris

PENTRU ABONAȚI

Domnii abonați cărora le au expirat abonamentele și continuă a primi ziarul, precum și cei rămași în restanță cu plata sunt rugați a-și achita abonamentele DIRECT CĂTRE ADMINISTRAȚIA ZIARULUI «CURIERUL JUDICIAR», BUCUREȘTI, 6, SPLAIUL BRÂNCOVEANU VOEVOD sau numai în mâna vechilor incasatori autorizați: *Manole Herişescu*, pentru București și *I. Riveanu*, pentru provincie, de la cari vor primi în schimb chitanțe din registrul cu matcă, prevăzute cu ștampila administrației ziarului.

Fată de greutățile prin care trecem și sacrificiile ce ne am impus, suntem forțați a anunța, că de la această dată, toate abonamentele gratuite, rămân desființate, urmând ca toți acei ce voesc a primi ziarul, să-și achite costul abonamentelor.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

(JURISPRUDENCE ROUMAINE)

Curtea de Casație civilă, s. I

17 Noembrie 1900

D-l Gr. Lahovari, Președinte

I. I. Movilă și alții cu
Ecaterina A. Iliescu și alții

Recurs. — Decisiune executată. — Admisibilitatea recursului. — Condiții.

Testament. — Legat. — Legat făcut unei comune pentru înființarea și întreținerea unui spital.

Utilitate publică. — Legat valabil. — (Art. 808 și 812 Cod civil).

Replică. — Dreptul judecătorilor de a o refusa. — Dacă refuzul replicii poate forma un mijloc de cassare. — În ce condiții. — (Art. 102 din pr. civilă).

1) Recursul în casație este admisibil chiar când decisiunea atacată a fost executată, cu condițiune însă ca recursul să fie făcut înainte de executare și ca partea recurentă să fi făcut la executare rezervele sale în privința recursului.

2) Înființarea unui spital este de utilitate publică și prin urmare un legat făcut pentru acest scop este valabil.

3) Crearea și întreținerea unui spital este, în virtutea legii comunale, o datorie a comunei, de unde urmează că o dispoziție testamentară prin care o persoană lasă averea sa sau o parte din averea sa unei comune cu sarcina pentru comună să clădească și să întrețină un spital, este un legat făcut în favoarea acelei comune, de oare-ce prin trăsura comună este ajutat în îndeplinirea unei datorii ce avea de la lege, și este făcut cu o sarcină ce legalmente se putea pune comunei, de oare-ce intră, în virtutea legii, în atribuțiile sale îndeplinirea ei.

Ast-fel un asemenea legat este valabil fiind făcut în favoarea unei persoane existente, comuna, persoană morală existentă și dar capabilă de a fi instituită legatară.

4) Judecătorii pot refusa replica când vor socoti cauza destul de luminată.

Ast-fel refuzul replicii nu poate forma un mijloc de recurs în casație de cât atunci când decisiunea se întemeiază pe un mijloc nou invocat de o parte în apărarea sa și asupra căruia s'a refuzat părții adverse dreptul de a replica.

Cassation civile 1-ère chambre

17 Novembre 1900

Mr Gr. Lahovari, Président

I. I. Movila et autres contre
Catherine A. Iliescu et autres

Recours en cassation. — Décision exécutée. — Admissibilité du recours. — Conditions.

Testament. — Legs. — Legs en faveur d'une commune pour la création d'un hôpital.

Utilité publique. — Legs valable. — (Art. 808 et 812 code civil roumain; art. 906 et 911 code civil français).

Réplique. — Le droit des juges de la refuser. — Si le refus de la réplique peut être invoqué en cassation. — Conditions. — (Art. 102 du code de procédure civile roumain; art. 90 du code de procédure civile du canton de Genève).

1) Le pourvoi en cassation est admissible même si la décision attaquée par voie de recours a été exécutée, à condition que le recours soit antérieur en date à l'exécution et que la partie qui a fait le pourvoi ait fait ses réserves quant au recours.

2) La création d'un hôpital est d'utilité publique et par conséquent un legs fait dans ce but est valable.

3) La création et l'entretien d'un hôpital est un devoir de la commune, en vertu de la loi communale, et par conséquent une disposition testamentaire par laquelle une personne dispose de toute ou d'une partie de sa fortune en faveur d'une commune à la charge pour cette commune de faire bâtir et entretenir un hôpital, est un legs fait en faveur de cette commune, car par ce legs on vient en aide à la commune pour l'accomplissement d'un devoir que la loi lui impose, et en même temps est fait avec une charge que légalement on peut imposer à une commune, car, d'après la loi, c'est une des attributions de la commune.

Ainsi un tel legs est valable étant fait en faveur d'une personne existante, la commune, personne juridique existante et parant capable d'être instituée légataire.

4) Les juges peuvent refuser la réplique quand ils trouveront que l'affaire est assez connue.

Ainsi le refus de la réplique ne peut être invoqué comme moyen de recours en cassation que si la décision s'appuie sur un nouveau moyen de défense invoqué par une des parties et pour lequel on a refusé la réplique à la partie adverse.

Decisiunea 396/900. — Respins recursul făcut de I. I. Movilă și alții în contra decisiunii Curței de apel din București, s. III No. 232/98 în proces cu Ecaterina A. Iliescu și Primăria orașului Ploesci.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d. consilier G. P. Petrescu;

Pe d-nii avocați V. Misir, C. Nacu și P. Grădișteanu în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d. M. Costescu, care mai înainte de a intra în combaterea motivelor de casare, ridică incidentul de inadmisibilitatea recursului, pe motiv că decisiunea atacată cu recurs a fost executată deja, și părțile au fost chemate pentru confirmare.

Pe d. avocat P. Grădișteanu, care obiectează că din însăși decisiunea cu No. 235 dată cu ocaziunea executării se constată că recursul era făcut deja și d. avocat Rădoiu care reprezenta pe recurentul I. Movilă și-a făcut reserve în privința recursului în casațiune.

Deliberând,

Și văzând că recursul de față era făcut deja când s'a pus în executare decisiunea atacată cu recurs, și că chiar partea recurentă, cu ocaziunea acelei executări, a declarat formal că și face reserve în privința recursului;

Respinge incidentul, după care:

S'a ascultat: d-l avocat Costescu în combaterea motivului I și II, iar d. Panu în combaterea motivelor III și IV;

Curtea,

A rămas în deliberare până ați 17 Noembrie 1900, când a pronunțat următoarea hotărîre:

Deliberând,

Asupra primului motiv de casare.

«Denaturare de testament, esces de putere și violarea art. 808, 928 și 812 Cod civil.

«În adevăr, din analiza și conținutul dispozițiilor testamentului lui C. Movilă, rezultă în modul cel mai evident că el a instituit legatar un spital ce va urma a se funda de Primăria orașului Ploesci, prin urmare o persoană incapabilă (art. 808 Cod civil), deci legatul e caduc (art. 928 Cod civil).

«Acea Primărie n'a fost instituită de cât ca eseculoare testamentară sau fiduciară și în această calitate nu poate fi însărcinată de a crea o fundațiune pentru că ar fi în realitate o persoană interpusă a unui incapabil (art. 812 Cod civil) și legatul iarăși nul.

«Curtea decidând că Primăria în realitate ar fi legatară, a denaturat testamentul, a comis un esces de putere și a violat textele de lege citate mai sus».

Având în vedere că este constant în fapt că defunctul C. G. Movilă, prin testamentul său din 19 Martie 1864, a voit ca, după moartea sa Primăria orașului Ploesci să clădească și să întrețină un spital în acel oraș, afectând la acest scop moșia sa numită Cocorăști de grind întrupată cu crângul Sasului și recunoscând primăriei dreptul de a intra în stăpânirea acelei moșii după moartea sa, cu condițiunile arătate în testa-

ment și pe care testatoarele le-a crezut necesarii pentru a se putea ajunge la acest scop;

Considerând că această dispozițiune constituie în realitate un legat de fundațiune a unui spital, legat pus în sarcina primăriei orașului.

Considerând că nu se poate contesta că înființarea unui spital este de utilitate publică și dar anularea unui asemenea legat ar fi contra interesului general: voință ce nu se poate presupune legiuitorului;

Considerând că crearea și întreținerea unui spital este, în virtutea legii comunale, o datorie a comunei, de unde urmează că o dispozițiune testamentară prin care se lasă o avere cu sarcina pentru o comună ca să clădească și să întrețină un spital, este un legat făcut în favoarea acelei comune, de oare ce printr'ensul comuna este ajutată în îndeplinirea unei datorii ce avea de la lege, și este făcut cu o sarcină ce legalmente se putea pune comunei, de oare-ce intră, în virtutea legii, în atribuțiunile sale îndeplinirea ei;

Considerând dar, că din momentul ce un asemenea legat este făcut în favoarea comunei, — persoană morală esistență și dar capabilă de a fi instituită ca legatară, — nu se poate pretinde, după cum se susține în motivul de casare, că acest legat este făcut în favoarea unei persoane inexistente — spitatul — și dar ca atare nul în virtutea art. 808 din codicele civil, nici că primăria Ploestii nefiind de cât o executorie testamentară sau o fiduciară și dar o persoană interpusă a unui incapabil, acest legat urmează a fi nul în virtutea art. 812 din aceleași codice;

Considerând că ast-fel fiind motivul este nefondat.

Asupra motivului II:

«Exces de putere. Curtea admitând ca fapt că e vorba de un legat cu sarcini lăsat primăriei orașului Ploestii, după cum a cerut însăși acea primărie, și după cum stabilește prin considerantele hotărârii, totuși în dispozitiv primăria se consideră ca un legatar pur și simplu, ceea ce e cu totul deosebit.

«Nu se poate zice că prin interpretare s'ar putea recunoaște că e vorba de un legat cu sarcini, pentru că textul dispozitivului nu e îndoios ci clar, ceea ce e evident, e că e în contradicție cu considerantele, și prin urmare acel dispozitiv trebuie reformat iar nu interpretat. Aceasta încă nu se poate face pe altă cale, de cât prin casare, de către o altă Curte de apel.

«Interesul nostru e ca primăria să execute legatul, după cum e însărcinată, iar nu să și 'l atribue pur și simplu ceea ce n'a voit testatorul».

Considerând că este inesact a se pretinde că din dispozitivul sentinței tribunalului de Ilfov, s. I, confirmat prin decisiunea Curții de apel din București, atacată cu recurs, ar rezulta că legatul lăsat primăriei comunei Ploestii, ar fi considerat ca legat pur și simplu, căci prin acel dispozitiv se obligă recurenții de azi a preda primăriei moșia, obiect al legatului, — adaogându-se «lăsată comunei prin testamentul lui C. G. Movilă cu data 16 Martie 1864» ceea ce însemnează în condițiunile și cu sarcinile prevăzute în acel testament și stabilite prin considerantele acelei sentințe;

Considerând că ast-fel fiind și acest motiv este nefondat,

Asupra motivului III:

«Exces de putere. — Violarea dreptului de apărare:

«D. B. Misir, avocatul d-lui Movilă, a cerut în replică să adaoge câte va cuvinte în numele clientului său pentru susținerea apelului. Curtea 'i refuză cuvântul pe motiv că părțile s'au referit la expunerea motivelor de apel a le D-lui C. Nacu; dar alt-fel s'a desbătut afacerea la tribunal și alt-fel la Curte, noi motive s'au adus de primărie în apărare, la Curte și dar indispensabil era, în numele mai cu seamă al părților neprezente în persoană să 'și expună motivele noi de apel.

«Așa la tribunal n'a fost vorba de scrisoarea decedatului către nepotul său, din care rezultă revocarea testamentului făcut în favoarea primăriei; la tribunal n'a fost vorba și nici nu putea fi vorba de consecințele juridice ale declarațiunei primăriei ca legatară pur și simplu, de oare ce discuțiunea s'a urmat pe tema dacă primăria e legatară sau executorie testamentară, și în al doilea rând dacă din testament ar rezulta că primăria este legatară cu sarcini de a crea o persoană juridică, o asemenea instituțiune este valabilă în drept, sau dacă primăria este instituită pur și simplu legatară cu sarcini legalmente valabilă. — Rămânea însă cercetat, punându-ne absolut în ipotesa juridică admisă de tribunal, care ar fi trebuit să fie consecințele juridice de tras, dacă primăria, declarată legatară cu sarcină nu trebuia prin dispozitivul sentinței, să fie obligată a îndeplini întocmai sarcinile din testament pentru ca moștenitori să poată avea drept de a supraveghea îndeplinirea întocmai a acelor sarcini ale legatului.

«Cestiuni importante de drept asupra cărora ni s'a refuzat cuvântul și a avut de consecință confirmarea pur și simplu a sentinței tribunalului, de către Curte, însușindu-și motivele primei instanțe, dinaintea căreia aceste cestiuni nu fuseseră desbătute».

Considerând că art. 102 din procedura civilă recunoaște judecății dreptul de a refuza replica când va socoti cauza destul de luminată; că dar încuviințarea sau respingerea cererii de a replica fiind lăsată la aprecierea instanței înaintea căreia o asemenea cerere se face, dispozițiunea ce acea instanță va lua în această privință scapă de sub censura acestei Curți;

Considerând că neacordarea replicii n'ar putea forma un mijloc de casare de cât atunci când decisiunea se întemeiază pe un motiv nou invocat de parte în apărarea sa și asupra căruia s'a refuzat părții celei-l'alte dreptul de a replica;

Considerând însă că, în specie, decisiunea Curții nu se întemeiază pe nici un nou motiv, ci se mărginește în a admite motivele de fapt și de drept din sentința tribunalului;

Considerând că ast-fel fiind motivul urmează a se respinge ca nefondat;

Asupra motivului IV:

«Omisiune esențială. D-l C. Nacu a invocat scrisoarea reposatului Movilă către nepotul său I. Movilă, din care ar rezulta o revocațiune a dispozițiunilor testamentare ale reposatului în favoarea Primăriei. Acest argument, acest act nu fusese invocat la tribunal și cu toate acestea, Curtea, fără a discuta un cuvânt în a-

ceastă privință, adoptă pur și simplu motivele primei instanțe»

Considerând că din concludsiunile scrise date la Curte, rezultă că scrisoarea din 25 Ianuarie 1887, adresată de testatore nepotului său I. I. Movilă, nu era invocată ca o revocațiune a dispozițiunei testamentare privitoare la legatul făcut primăriei din Ploești, ci, după cum chiar în concludsiuni se zice «ca argument moral» pentru a dovedi că «voința lui Movilă nu merita a fi protegiată» ;

Considerând dar că această scrisoare nefiind invocată de cât ca argument, omisiunea de a se pronunța asupra ei, nu poate constitui un mijloc de casare, de oare ce instanța de fond nu este obligată a se pronunța într'un mod special și particular asupra fie-căruia din argumentele invocate de părți, din momentul ce decisiunea sa se menține pe considerantele coprinse într'ênsa ;

Că dar și acest motiv este nefondat ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Casație secția II

30. Octombrie 1900

D. N. Mandrea, președinte

Gh. G. Marin și Nicolae G. Marin

Casație.—Recurs în materie penală.—Ne citarea părților.—Neexistența dreptului de opoziție.—(Art. 417 și 429 din Codul de procedură penală).

Recursurile în materie penală se judecă de Curtea de casație fără citarea părților, și nu există drept de opoziție pentru cei judecați în lipsă.

Decisiunea 907/900.—Respinsă opozițiunea făcută de Gh. G. Marin și Nicolae G. Marin, contra decisiiei Inaltei Curți de casație și justiție, s. II, No. 743/900.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d. consilier G. N. Bagdat, și

Pe d. procuror St. Stătescu în concludsiuni.

Deliberând,

Având în vedere că din coprinderea art. 417 din Pr. penală, care prescrie că recurentul trebuie, sau în persoană sau prin al său împuternicit, să facă la grefa instanței judecătorești, a cărei decisiune voește a ataca, declarare valabilă, cum că voește a merge, adică să fie față înaintea Curței de casație, reese lămurit că recursurile în materie penală se pot judeca și în lipsa recurenților, fără ca să fie citați; că din momentul ce părțile nu se citează și recursurile se pot judeca în fond și în lipsa părților, rezultă că cei judecați în lipsă, n'au dreptul de opozițiune;

Că decisiunile date asupra recursurilor în materie

penală, chiar când resping recursul, nu sunt nici odată considerate ca date în lipsă chiar dacă recurentul a fost lipsă ;

Că de altmintrelea art. 429 pr. penală prevede formal că cererea de casație fiind respinsă partea care o va fi format, nu va mai putea să o reînnoiască sub nici un pretext și în nici un mod ;

Că prin urmare opoziția de față, cată a se respinge ca inadmisibilă ;

Pentru aceste motive, Curtea, de acord cu d-l procuror St. Stătescu, respinge opoziția, etc.

Curtea de apel din Craiova, s. I

2 Noembrie 1900

D. Leonteannu, Prim-președinte
Eugeniu Behles cu casa Clayton
& Schuttlervorth

Prescripție instantanee.—Lucruri mobile.—Posesie.—Buna credință.—Justă cauză.—Titlu translativ de proprietate.—Vânzare.—Schimb.—(Art. 1909 și 1897 Codul civil).

Vânzare succesivă la două persoane, a aceluiași lucru. — Preferință dată persoanei pusă în realitate în posesie și de bună credință.—(Art. 972 Codul civil).

1) Lucrurile mișcătoare se prescriu prin simplul fapt al posesiunei lor, fără să fie trebuință de vre-o curgere de timp, afară de cazul de pierdere sau de furt, și această prescripție instantanee a fost consacrată de legiuitor în interesul celor de al treilea de bună credință.

În regulă generală buna credință se presupune, de unde rezultă că cel care invoacă reaua credință trebuie s'o dovedească.

O justă cauză care poate servi ca basă a acestei prescripțiunii instantanee este veri-ce titlu translativ de proprietate, precum vinderea, schimbul, etc.

2) Cel ce s'a obligat succesiv, fie el proprietar, fie simplu posesor, a da la două persoane un lucru mobil, transferă proprietatea lui persoanei pusă în realitate în posesie, chiar când titlul acesteia este cu dată posterioară, destul numai ca posesia să fie de bună credință.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Eugeniu Behles, contra sentinței tribunalului Dolj, secția I No. 560 din 4 Decembrie

Cour d'appel de Craiova, 1-ère chambre

2 Novembre 1900

M-r L. Leonteannu, I-er président
Eugène Behles contre Clayton
& Schuttlervorth

Préscription instantanée. — Des meubles. — Possession. — Bonne foi. — Juste cause. — Titre translatif de propriété. — Vente — Echange. (Art. 1909 et 1897. code civil roumain : art. 2279 et 2267 code civil français).

Vente successive de la même chose à deux personnes différentes — Préférence donnée à la personne mise en possession réelle mais de bonne foi. — (Art. 972 code civil roumain ; art. 1141 code civil français).

1) Les meubles se prescrivent par le seul fait de leur possession, sans qu'il soit nécessaire un laps de temps quelconque, excepté dans le cas de perte ou de vol, et cette prescription instantanée a été consacrée par le législateur dans l'intérêt des tiers de bonne foi.

En règle générale la bonne foi est présumée, d'où la conséquence pour celui qui allègue la mauvaise foi de la prouver.

Une juste cause qui peut servir de fondement à cette prescription instantanée est tout titre translatif de propriété comme la vente, l'échange, etc.

2) Celui qui s'est obligé successivement, — qu'il soit propriétaire ou simple possesseur, — à donner à deux personnes un meuble, transfère la propriété de ce meuble à la personne qui a été mise en possession réelle, même si le titre de cette personne est postérieur en date, pourvu toute fois que la possession soit de bonne foi.

1898, prin care îi respinge cererea de a obliga casa Clayton & Schuttlevorth de a îi lăsa în posesiune și proprietate locomobila sistem Clayton & Schuttlevorth de zece cai putere cu No. 30363;

Având în vedere că din acte se constată că E. Béhles ca creditor al lui Ludovic Sechelz, în puterea contractului de vânzare autentificat de tribunalul Ilfov, secția de notariat la No. 4087 din 1897 și investit cu formula executorie la No. 41 pentru suma de 4250 lei, urmărește la 11 Decembrie 1897 pe debitorul său Ludovic Sechelz pentru un câștiu deja expirat de 900 lei, iar la 13 Martie 1898, în urma somațiunilor și publicațiunilor făcute, vinde prin licitațiune publică în comuna Vânători, jud. Mehedinți o locomobilă sistemul Clayton & Schuttlevorth putere zece cai, cum și o moară și care se adjudică asupra sa cu preț de 3400 lei, rămânând tot la domiciliul debitorului; la o săptămână după această vânzare, adică la 21 Martie, casa Clayton urmărește și dânsa ca creditoare tot a lui Sechelz aceeași locomobilă, eșită din fabrica sa și purtând No. 30363, și această urmărire o face în puterea contractului său de vânzare autentificat de tribunalul Mehedinți la No. 2100 din 1897 și investit cu formula executorie la No. 73;

Cu ocazia acestei urmăriri locomobila sus disă găsindu-se în ființă la domiciliul debitorului, agentul urmăritor, potrivit cererei lui Sgardeli, reprezentantul casei Clayton & Schuttlevorth și potrivit stipulațiunilor din contractul de vânzare dispune ridicarea acestei locomobile împreună cu alte mașini din comuna Vânători încredințându-le reprezentantului casei Clayton. După o lună de la prima vânzare, intervine între Sechelz și casa Clayton o transacțiune prin care cel întâi dă înapoi locomobila casei Clayton, de la care o luase, împreună cu alte mașini, conform condițiunilor prevădute în contractul de vânzare, locomobila ce încă de atunci și chiar ați este în stăpânirea casei Clayton;

Având în vedere că apelantul în susținerea apelului său invocă trei motive: 1) că casa Clayton & Schuttlevorth n'a fost de bună credință; 2) că actul de transacție intervenit între casa Clayton & Schuttlevorth și Ludovic Sechelz nu poate fi considerat ca just titlu ca să poată prescrie și al 3) că actul de transacție fiind un act posterior vânzării nu i-se poate opune;

Considerând că după dispozițiile articolului 1909 Cod civ. lucrurile mișcătoare se prescriu prin faptul posesiunii lor, fără să fie trebuință de veri o curgere de timp afară însă de cazul de pierdere sau de furt, cas în care partea poate să-l revendice în curs de trei ani din ziua de când l-a pierdut sau i s'a furat;

Considerând că legiuitorul nostru a consacrat această prescripțiune instantanee în interesul celor de al treilea de bună credință, care primează interesul vechiului proprietar, pentru a pune capăt multiplicității proceselor la care ar putea da loc la diferite acțiuni, precum și greutatea de a le rezolva, statuând că revendicarea mobilelor nu e îngăduită de cât în cas de pierdere și de furt.

În ce privește primul motiv:

Considerând că buna credință în genere să presupune și apelantul în speță nu s'a destoinicit a preciza veri un fapt și a dovedi că în momentul când s'a încheiat

transacțiunea între intimat și Sechelz și când s'a pus în posesiunea locomobilei în discuțiune a fost de rea credință; din contră, din împrejurarea că casa Clayton & Schuttlevorth știa bine că locomobila cu No. 30363 o vînduse dânsa lui Sechelz și că era în stăpânirea sa, mai ales că și rezervase toate drepturile de privilegiu ce legea acordă creanțelor pentru utensiliile agricole, din faptul că în momentul când s'a dus să facă urmărirea cu agentul judecătoresc a și găsit-o la domiciliul debitorului său din comuna Vânători și nimeni nu i-a făcut cunoscut că această locomobilă mai fusese urmărită și vîndută de apelant, rezultă c'a fost de bună credință și prin urmare nu putea fi cea mai mică îndoială pentru intimat că ar fi eșit din patrimoniul debitorului său și că acesta nu i-ar fi putut transmite proprietatea acelei locomobile în momentul când a încheiat transacțiunea și a fost pus în posesiune.

În ce privește al doilea motiv:

Considerând că legiuitorul prin art. 1897 Cod civ. definește că justă cauză este veri ce titlu translativ de proprietate, precum și vânzarea, schimbul, etc.;

Considerând că transacțiunea încheiată între Ludvig Secheles și Clayton & Schuttlevorth în ziua de 13 Aprilie 1898 și autentificată de tribunalul Mehedinți la No. 986 din 1898 și prin care debitorul urmărit convine cu creditorii săi să-i dea înapoi locomobila de zece cai putere cu No. 30363, una batoză de porumb cu No. 11588 și o batoză de grâu cu No. 28358 în achitarea prețului ce a fost obligat cu contractul de vânzare autentificat la No. 2100 din 1897;

Că această transacțiune se vede încheiată atunci când locomobila nu intrase de fel în stăpânirea apelantului, lucru de altminterlea necontestat și de apelant că n'a intrat nici odată în stăpânirea sa, și întru cât ea este făcută între persoane capabile de a contracta și în formă autentică și revestită de toate formele cerute de lege pentru validitatea ei, dânsa urmează a fi considerată ca o justă cauză, care poate servi ca basă a prescripțiunei instantanee, chiar dacă acest titlu translativ de proprietate ar emana a non domino;

În ce privește motivul al treilea că actul de transacție, fiind un act posterior vânzării, nu se poate opune apelantului;

Considerând că după art. 972 Cod civ. care hotărăște că cel ce s'a obligat succesiv, fie el proprietar, fie simplu posesor, a da la două persoane un lucru mobil, transferă proprietatea lui persoanei puse în posesie, chiar când titlul acesteia este cu dată posterioară, numai posesia să fie de bună credință, ori, după cum s'a demonstrat mai sus, intimatul a fost de bună credință în momentul când a încheiat transacțiunea și când i s'a dat în stăpânire locomobila cu No. 30363;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Ath. Herăscu, în majoritate, respinge apelul.

(ss) L. Leonțian, C. Plopușoreanu, Ath. Herăscu, C. A. Miteșcu.

O p i n i u n e

Considerând că în discuțiune este chestiunea de a se ști dacă casa Clayton & Schuttlevorth posedă cu bună

credință locomobila No. 30363 și prin consecință dacă poate beneficia de prescripțiunea instantanee prevăzută de art. 1909 din Cod civil;

Considerând în fapt că, din actele prezentate și din concluziunile scrise și orale, se constată că după cererea apelantului Behles s'a urmărit în prezența debitorului Sechelz și vândut locomobila sistem Clayton sub No. 30363, putere a zece cai, adjudecându-se asupra zisului apelant; că Behles neputând ridica locomobila îndată după adjudecare, a lăsat-o în conservarea omului său de încredere C. Boicea; că la șapte zile după vânzarea disei locomobile, se urmărește de casa Clayton prin procesul-verbal al portărelului Smădescu și fără ordin special din partea tribunalului, locomobila se transportă la comuna Izimcea și mai înainte de a se proceda la vânzare, la 13 Aprilie 1898, intervine o transacțiune între debitorul Sechelz și casa Clayton, prin care Sechelz dă casei Clayton zisa locomobilă drept plata sumelor ce debita casei Clayton ca preț a unor mașini între cari și locomobila în discuțiune;

Considerând că elementul bune credințe cerut de art. 1909 Cod civ. pentru a se putea invoca prescripțiunea instantanee, fiind o chestiune de fapt, subsemnatul din faptul că apelantul a cumpărat acea locomobilă la licitațiune publică, din faptul că locomobila s'a ridicat din comuna Vânători unde era lăsată în păstrarea lui C. Boicea și s'a transportat la comuna Izimcea, cu toate că Boicea avea locomobila în conservarea sa, din faptul grabei pusă de casa Clayton, de a transige înainte de vânzare cu debitorul Sechelz, care știa că locomobila fusese urmărită și vândută de casa Behles, transacțiune prin care Sechelz dă drept prețul mașinilor ce cumpărase de la Clayton locomobila în discuțiune și alte mașini; mi formez convingerea că casa Clayton posedă locomobila sub No. 30363 sistem Clayton cu rea credință; că prin urmare independent de elementul justului titlu, neposedând cu bună credință locomobila în discuțiune, intimatul nu poate beneficia de prescripția prevăzută de art. 1909 Cod civil.

Pentru aceste motive, sunt de opinie a se admite apelul făcut de Eugeniu Behles în contra sentinței tribunalului Dolj sub No. 560 din 4 Decembrie 1898 și prin consecință a se restitui apelantului zisa locomobilă sa echivalentul ei.

(s) C. Marinescu.

BIBLIOGRAFIE

Reforme Administrative 1886, 1898, 1899 și 1900. — de D. Dum. V. Polizu-Micșunescu.

O chestiune la ordinea zilei astăzi și asupra căreia s'a scris deja de spirite distinse la noi, este: necesitatea înființării unui *contencios administrativ*, adică a unui tribunal care să aibă o competență specială, administrativă și la care să se poată face apel contra decisiunilor administrative.

S'a propus diferite sisteme, fie înființarea unei a treia secții la Curtea de casație, fie o Curte sa un tribunal administrativ cu judecatori inamovibili.

D. Polizu-Micșunescu în opera sa se ocupă de această chestiune din punctul de vedere constituțional și găsește că înființarea unui contencios administrativ sub o formă sa alta este anti-constituțională, este contrarie dispozițiunilor exprese ale art. 130 din Constituție care prevăd că «Consiliul de Stat cu atribuțiuni de contencios administrativ nu se poate reînființa». Mai mult: —zice d-sa — înființarea contenciosului administrativ, ar fi negațiunea principiului separațiunei puterilor.

Singurul mijloc, sa limită, — cum zice D. Micșunescu — în care este posibilă astăzi pe cale de legislațiune ordinară o reformă administrativă, relativ la atribuțiunile ce avusese vechiul Consiliu de Stat de la 1864 ar fi înființarea unui *Consiliu legislativ* și indeamnă chiar la votarea proiectului votat de Senat în ședințele de la 1 și 2 Maiu 1898. Fără a face vre-o apreciere asupra chestiunei constituționale, găsim că lucrarea d-lui Micșunescu este foarte documentată și scrisă cu multă erudiție. De alt-fel cunoaștem pe D. Micșunescu din scrierile d-sale cari sunt foarte apreciate în lumea juridică.

A apărut:

COMENTARIUL Institutelor lui Justinian

TOM I, PARTEA II-a

Un volum de 421 pagini în 4°

DE

G. DANIELOPOLU

Se află de vânzare la autor, Calea Griviței 71

— PREȚUL 12 LEI —

A eșit de sub tipar și se găsește la autor, la librăria universală Leon Alcalay și la Redacția acestui ziar.

TOMUL AL VI-Jea (PARTEA II)

DIN

DREPTUL CIVIL ROMÂN

DE

DIMITRIE ALEXANDRESCO

Fost consilier la Inalta Curte de casație și justiție

CUPRINZÎND

Explicarea art. 1092—1157

PREȚUL 10 LEI